

במה אשה פרק ששי שבת

נז.

עין משפט
נר מצוה

[א] (ב' דברים י' מירד, ג') (ט' נע'
תוס' לקמן נט. וני' וני' וני'
ג) [ב] לקמן נט. ד' מירד וני'
פ"ט מ"א, ט' ע"ג]

א א מ"י פ"ט מהל' שנת
ה' ו' ומ"י פ"ט מהל'
מקואות ה' א סגן לאלו
ה סה ומגן עשן רמת טושיע'
א"ט ס"י א סג ספיק' א
וטושיע' י"ד ס"י קלס ספיק'
ז'
ב ב מ"י פ"ט מהל' שנת
ה' ו' ומ"י פ"ט מהל'
לכלס' ד' טושיע' א"ט ס"י
א סג ספיק' י"ד ס"י קלס
ג ג ד' מ"י פ"ט מהל' ט
טושיע' א"ט ס"י א סג ספיק'
א וטושיע' י"ד ס"י קלס
ד ד ו' מ"י פ"ט מהל' ז'
טושיע' א"ט ס"י א סג ספיק'
וטושיע' י"ד ס"י קלס ספיק' ז'

מוסף תוספות

א. [אלא] שכרובת סביב
שערותיה שכן דרך נשים
שכרובת וקשרות בהן
בחוק ומקורית היטב.
אור וזיעה ה' שנת מ' פ"ד
א"ט א' ב. במעור ויט.
טעני' א'. ג' למ"ד גודלת
חיבת משום בונה ולמאן
לוא מחייב מ"מ [אינאן].
ד' תוס' ה"ט. T. הלכך ליתא
למגורו בהן דלמא שריא
להו, דאשת הורוה לטבל
בשבת צריכה לטחור
קליפת שערותיה במעור
יוב, אלא מיירי בחוטין
הנתונים על שערות ראשה.
פסקי הרא"ש פ"א. [ו] לא
כפרשי' ז"ל שהאשה
קליפת שערותיה כמין
קליפה. טעני' וני' ט"ו
א"ט ס"י מ"ג סק"ל א"ט.
ו. [ו] נכבד בנדי' רחובים
שהיא לובשת שדרים של
נשים ולמק' בשבת
טבילה. טעני' א'. ו. דהא
מוכח בגמ' דבכל דבר
שהוא מקפדת שלא יהא
עליה בשבת טבילה שייך
למיגור א"ע"פ שאינו
חוצץ. מוס' הרא"ש.
I. ודאי לובשות מוס'
לאחר הטבילה. מוס'
הרא"ש. II. שאין אדם
מרגיש בהן כל שעה.
III. ולפיכך מותרת
לצאת בתגורה של סתף
שאם תשלימן הוא סתף
מחוסרת מלבוש. טעני' א'.
I. משום. מוס' הרא"ש.
II. ולא חיישין שאם
תתירם תולידם ד' אמות
בידה. מוס' הרא"ש.
III. ודאי בזמן מועת
הדפוסה לבישה לא
תבטח השבת. טעני' א'.
I. שיקשר ומתיר כמה
פעמים בשבת. מוס'
הרא"ש. II. אם נכל. מוס'
הרא"ש. דגריא דהוא
מתכוין לתתירם להצניח
להולידו למקום אחר.
ס' המרוס סמן לית'.
III. דהיינו דמיס' לא
יכליד שלא יקשרו נדיא
ובטבעת נאו גריא
במתכוין להוצאה. מוס'
הרא"ש. III. כיון דקתי'
סתמא דחוטין צמר וחוטין
פשתן חוצץ. מוס' הרא"ש.
I. לפי שפשתן חוצץ
יותר נדבק בו וחוצץ. מוס'
הרא"ש. II. כי הדרב
הקשה יותר מתוק
במקום הקשה כמה
שמתוק בו הדרב שהוא
ך. טעני' א'. [ו] היינו
טעמא משום דגרי צמר
נדבק במה שהוא עליו
יותר מן הפשתן אפי' הכי
מתוך שהצמר רך הניח
המים נכנסין בתוך החוט
ועוברין עד הבשר משא"כ
בחוט פשתן שהוא קשה
שאין המים נכנסין בתוכו.
ח' ה"ר. ט' א"ע"פ. או
שניהם קשים הם, מ"מ
פשתן קשה יותר משער,
מיהו קשה לרבען דצמר
ע"ג שער דהיינו רך ע"ג
קשה חוצץ ובשער ע"ג
שער דהיינו קשה ע"ג
קשה מודו לר' יהודה
דאינו חוצץ, וז"ל הדרב
סברא פליגי ר' יהודה
ורבען. מוס' הרא"ש. או
שאין קושי חזק כ"כ
כשער מודו ר' יהודה
דהיינו וכו' קאמר ר' יהודה
דשל צמר ושל שער אין
חוצצין מפני שהמים באין
בהן, כל דהו וחד טעמא
לחור צמר מפני שעצמו
ך שער מפי שהוא קשה

במה אשה יוצאה. דהוי תכשיט ולא משוי ואיכא דהוי תכשיט וגזור זיה רבען [לקמן נט:] דילמא שלפא ומחויא לתכרמה תשיבמו ודילמא אחי לאתייב ד' אמות: לא תחויי למר ופשתן ורלוסה שצראשה. שקולעת פשתן שער: שצראשה. אכולהו קאי ובגמ' מפרש טעמא: ולא טעבול בהן. משום חליצה: עד שצראשה. שמתיר קלמ' שיהוי רפוין ויכנסו המים ציניהם לשער: וטעמא ופרצטיין. מפרש בגמרא [א] וחשוזין הן וחיישין דילמא שלפא ומחויא לתכרמה: **בגמ' שאלן פתורין**. עם השבכה שקורין שפוקי"א אצל תפורין ליכא למיחש לאחויי שאינה נוטלת מהשבכה מראשה צרה"ר נלחה כל שעה: כגון מפרש בגמ' א: "א"ר. אצל לחצר שרי וכל המזכירים למעלה אסורים אף לחצר שאל מרגלס צרה"ר וחדל גזירה היא דגזור בהם שלא תתקטט בהם בשבת כלל ובכבוד המירו כדמפרש לקמן בפרקין (דף טז:) שלא לאסור את כל תכשיטיה ומתגנה על צעלה: עיר של זכר. כמנין נוסף"א ומיירין זה כמנין עיר: קטלא. מפרש בגמרא [לקמן דף נט:] הוסס. זורה לחמוס זה איגרת או כל דבר סגור: שאינה נקובה. כגון אישפינגל"א: ואם יאשה אינה חייבת הטאה. דכולהו תכשיטין ניניהו ורבען הוא דגזור זהו דילמא שלפא ומחויא: **גמ' טעני' מאן דבר שמה**. מה עשה טעני' אצל הכות שבת: ושערי לכו. ומתרת אותם לטבול בשבת שעל הטבילה לא גזרו כדלמרינן צמסת צילה (דף יט.) אדם נראה כמיקר ואין נראה כמתקן עמנו: סיני חילוף. שרשרות של חוטין חלולות ועגולות: מהו לקלוע בהן שעה וללכת בשבת צמסת צילה יכולה למוטמן ולדקמן על השער צמסת ומהם נכנסין זה ומיעי' ליה מי הוי חליצה ולא תלא בהן צמסת משום גזירת טבילת מנחה או לא הוי חליצה: כל שהיא אריג לא גזרו. ללכת צו בשבת דלענין חליצה לא חיין דלא מצי לאהדוקי שפיר: לאחויי דלא קפדו חמין אלא למעט קשה רוחות חמין אלא חליצה עיילי בהו מיל שפיר אפילו נלחנת רמיה ועיין שכן לענין טבילה נמי לא צריכין להתיין ומותר ללכת בהן בשבת דהא אי מתמיני טבילה לא שרי להו לא משום חליצה ולא משום קפידא: דמיטניפי **אריג הוא**. והא קאמר לא גזרו כלל ללכת והא שרי ללכת דלא משמע

במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאה לא תצא אשה לא בחוטי צמר ולא בחוטי פשתן ולא ברצועות שבראשה ולא בטבול בהן עד שתרפם ולא בטושת ולא בסרביטין בזמן שאינן תפורים ולא בכבול לרה"ר ולא ב' בעיר של זהב ולא בקמלא ולא בנזמים ואלא בטבעת שאין עליה חותם ולא במחט שאינה נקובה ואם יצאת אינה חייבת הטאה: **גמ' טבילה מאן דבר שמה** אמר רב נחמן בר יצחק אמר רבה בר אבוה מה טעם קאמר מה טעם לא תצא אשה לא בחוטי צמר ולא בחוטי פשתן מפני שאמרם חכמים בחול לא תטבול בהן עד שתרפם וכיון דבחול לא תטבול בהן עד שתרפם בשבת לא תצא דילמא מיתרמי לה טבילה של מצוה ושריא להו ואתי לאתויינהו ד' אמות ברה"ר בעא מיניה רב כהנא מרב תיבי חיליתא מאי א"ל אריג קאמרת כל שהיא אריג לא גזרו איתמר נמי א' אמר רב הונא בריה דרב יהושע יבל שהוא אריג לא גזרו ואיכא דאמרי אמר רב הונא בריה דרב יהושע חוינא לאחוייהו דלא קפדו עלייהו מאי איכא בין הך לישנא ובין הך לישנא איכא בינייהו דמיטניפי להך לישנא דאמר כל שהיא אריג לא גזרו הני נמי אריג ולהך לישנא דאמרת משום קפידא יכיון דמיטניפי מקפד קפדא עלייהו ונתן התם ואלו חוצצין באדם חוטי צמר וחוטי פשתן והרצועות שבראשי הבנות ר' יהודה אמר של צמר ושל שער אין חוצצין מפני שהמים באין בהן אמר רב הונא וכולן בראשי הבנות שנינו מתקוף לה רב יוסף למעוטי מאי איילימא למעוטי דצוור ודמאי איילימא למעוטי דצמר השתא רך על גבי קשה חוצץ רך על גבי רך מיבעיא ואלא למעוטי דחוטי פשתן השתא קשה על גבי קשה חוצץ קשה על גבי רך מיבעיא אלא אמר רב יוסף היינו טעמא דרב הונא הלפי שאין אשה חונקת את עצמה איתביה אביי הבנות יוצאות בחוטין שבאזניהן אבל לא בחבקיין שבצואריהן ואי אמרת אין אשה חונקת עצמה חבקיין שבצואריהן אמאי לא יאמר רבינא הכא

במה אשה כו' לא בחוטי צמר. מפרש בגמ' משום דילמא מיתרמי לה טבילה של מנחה ושרי להו ואתי לאחוייהו ארבע אמות צרה"ר אומר ר"י דהיינו דוקא בחוטין שאינן נתונים בקליעת השער"א אבל חוטין הנתונים בקליעת השער"א יוצאה בהן דבהנהו ליכא למיגור דילמא שריא להו כדמתן בהמצניע (לקמן דף טז:) דליכא לכל הפחות איסור שבות גדולה וכצדק הוא דכי היכי דיש איסור צעשיית קליעה הי"ג יש איסור צעשיית קליעה"א וא"ת מהאי טעמא תהא אשה אסורה ללכת בטבילה דהא ודאי שריא לה בשעת טבילה ויחוש דילמא אחי לאחויי וי"ל דצדצרים שהם עיקר מלבוש ליכא למיגור דלאפילו בחול אין דרך ללכת כלל ממקומו עד שילבישם אלף דוקא צדצרים קטנים"א יש לחוש שאין מקפיד אם אינם עליו ורגילות הוא בחול כשמתירן פעמים נושאן גידו עד ציטו"א ונראה לר"י דדוקא צדצרים שרגילות להסירן כדי להדלותן או משום חליצה או משום קפידא גזרו שלא ללכת דשמה כשיסיר ישבת שהוא שבת ואתי לאחויי אצל דברים שזמורת ללכת בהן שאין רגילות להסירן מותר לקשור ולהתיר צרה"ר"א ליתכא למיחש למידי דאם יהא זכור שבת בשעת חמרה לא אחי לאחויי"א ואם לא יהיה זכור שבת אפילו נאסר להתיר ולהסיר לא יועיל וכ"מ לקמן (דף טז.) דקמני צדצרייתא וקוסר ומתיר קפדא אפילו צרה"ר והא דלייטריין התם לאשמעי' דשרי א"ע"פ שכל דבר מותר להסיר כדפרשיט אייטריין לאשמעיין"א דלא אסרינן משום דמיחוי דקשורו עליו שלא לרפואה ומתכוין להוציא כי היכי דאסור פילפול ורגיר מלא לכתחילה למת צפה בשבת או להחזיר"א אלף כמלבוש גמור חשיב מחמת הרפואה"א: **השתא רך על גבי קשה חוצץ כו' וא"ת דילמא רב הונא נקט וכו' וכו' וכו' בראשי הבנות דהוי רך על גבי קשה חוצץ ואורי דכלאו רב הונא הוה יענין דכלל מקום חוצצין אפילו צמסת אלף ודאי למעוטי שום דבר אמת: **השתא קשה ע"ג קשה חוצצין**. סבר הש"ס דקשה ע"ג רך חיין טפי מקשה ע"ג קשה"א וכן ע"ג קשה לא חיין קשה ע"ג קשה דהא לר' יהודה חוטי צמר אין חוצצין דהוי רך על גבי קשה וחוטין פשתן דהוי קשה ע"ג קשה חוצצין"א וחוטין שיער דהוי נמי קשה על גבי קשה לכ"ע אין חוצצין אף על פי שחוטי פשתן חוצצין לכולי עלמא"א: **א"ר יוסף**. לפי שרצו יוסף צעמנו מקשה שייך לומר אלף הכא**

גלוין הש"ס

נב"י תיבי חיליתא מאי. ע"י
זכרון דף טז ע"א מוס' ד"ה
מקמט:

לענין רש"י

שקופיין"א רי"ף"א.
שביט עשיר רשת.
נרשק"א. סיכה. מכבנה.
אישפינגל"א.
[אישפינגל"א סיכה
שאניה נקובה].
צינגל"א. חבק
(רצועה-בטן לטוס וכיו"ב).

רבינו חננאל

פרק ששי
במה אשה יוצאה ובמה
אינה יוצאה, לא תצא אשה
בחוטי צמר בחמין לה
גזירה שמא תחמין לה
טבילה של מצוה, ומשום
שחוצצת ומתרון ומהלכת
בהן ד' אמות ברה"ר. אבל
תיכי חיליתא לא גזרו בהו
רבנן, כיון דהיא אחותיה דרב
הוא בריה דר' יהושע הוו
בטבילי בהמתין הני תיכי
חיליתא בראשיתן ולא הוו
קפדי, וכיון דלא הוו קפדי
שורו, וה"מ תיכי חיליתא,
אבל תיכי טממתא לא,
דחוצצות. ואסיקנא דחוטין
שיערי אפילו חוצצין ואפילו
הוא חוצצין בראש
הבנות, והא"פ שהראש
קשה הוא המים נכנסין
בשיערי ואין חוצצין, אבל
חוטי צמר וחוטין פשתן
בראש הבנות חוצצין, וכ"ש
אם הן קשורין בצוור
ששחוקין בבשר ואין
המים באין תחתיהן, ולפיכך
חוצצין. כיוצא בהן החבקיין
שבצוורי הבנות, ואוקימנא